

סוּרֵי בִיּוֹתָר

סִיגְנוּרְמָה

פֶּרֶק טו קו ל  
יְשִׁיבָה פִּי'וֹתָשֶׁל שֶׁל הַמַּסְשֶׁלָּה  
כ"ח בִּאלוּל תש"ל - 29.9.70  
(יוֹם ג', בִּשְׁעָה 16.00, בַּמִּזְכִּירוֹת הַמַּסְשֶׁלָּה)

נִכְחוּ הַשְּׂרִיטִים:

- ג. סֵאִיר - יו"ר,
- י. אלוֹן,
- י. אֶלְטוֹגִי,
- י. בּוֹרֵג,
- ח. גִּבְתִּי,
- י. גִּלְיָה,
- מ. רִיין,
- ש. הֶלֶל,
- ז. וִרְהֶפְטִיג,
- מ. חֲזוֹנִי,
- פ. סִפִּיר,
- נ. פֶּלֶד,
- ש. פֶּרֶס,
- מ. קוֹל,
- ו. שֶׁם-טוֹב,
- י.ש. שְׂפִירָא,
- ז. שֶׁרֶף.

נֶעֱדַר הַסֵּר: א. אבֵּן (בַּחוּ"ל).

פ. נִיר  
ר/א ח. בֶּר-לֵב  
סא"ל א. בִּרְאוֹן  
ש. דִּינִיץ  
י. הֶרְצוֹב  
אלוף א. יֶרִיב  
תא"ל י. לִיאֹר  
נ. רֶמֶל

- מ"מ מִזְכִּיר הַמַּסְשֶׁלָּה  
- רֹאשׁ הַמַּטָּה הַכִּלְלִי שֶׁל צה"ל  
- לִשְׁכַּת שֶׁר הַבִּטְחוֹן  
- לִשְׁכַּת רֹאשׁ הַמַּסְשֶׁלָּה  
- הַמְּנַהֵל הַכִּלְלִי, מִשְׁרָד רֹאשׁ הַמַּסְשֶׁלָּה  
- רֹאשׁ אִמ"ן  
- מִזְכִּיר צִבְאִי לְרֹאשׁ הַמַּסְשֶׁלָּה  
- הַמְּנַהֵל הַכִּלְלִי, מִשְׁרָד הַחוּץ

רֶשֶׁם - י. מִימֹן (עִם' 36-סוֹף)  
ר. שִׁבְתָּאִי (עִם' 2 - 35)



השר ס. דיין:

אני מבין שזו לא ישיבה יסודית לרון.

או אפילו להתליף מחשבות, גם אם מחשבות

אלה לא תמיד מתפתחות בהצעות מעשיות. אבל נראה לי שאנו זקוקים לאיזון  
שעה או שעות אחדות של חילופי מחשבות. אני מבין שזו לא הישיבה בהא  
היריעה, ולכן ברצוני בקצרה לומר כמה נקודות:

הנקודה האחת - אנו נקלענו עכשיו למצב

שיש בו הרבה גורמים בלתי רגילים בנושא המדיני-בטחוני שלנו; גם  
הרבה סרכיבים וגם אלמנטים בלתי רגילים בעלי השפעה מסדרגה ראשונה -  
בחלקם קשורים האחד בשני ובחלקם לא. למען הסדר, אפנה חמשה מהם:

(1) מות נאצר

(2) ההתנגשויות בירדן

(3) ההפוגה בחזיתות - הפסקת האש בחזית

המצרית; זה עוד לפני מות נאצר, אבל זה גורם מסדרגה ראשונה לאור  
העובדה שאיננו משתתפים בשיחות יארינג ובכל זאת ישנה הפסקת אש.

(4) עליית ערכה של הבעייה הפלשתינאית

או הסטרה הפלשתינאית. ענין זה הפך להיות נושא מאוד מאוד מרכזי, אידאלי.  
אני מציין זאת קודם כל כדבר שלילי, אבל יש לזה השלכות שונות. אבל  
ללא כל ספק לאחרונה הענין הזה הפלשתינאי הוא הצמיח כנפיים.

(5) הקרע בין ערביי הגדה לבין סלך ירדן

בעקבות ההתנגשויות - דבר אשר גם כן יש לו משמעות. אולי זה קרע אטומציונאלי;  
יתכן שיותר מאשר זה, ויתכן שבעבור זמן קצר הוא יתרפא. אבל בשבילנו  
דבר זה הוא נושא בעל משקל, שאנו צריכים גם לשקול בינינו לבין עצמנו  
מה אנו צריכים, מה איננו צריכים, מה יכולים, מה איננו יכולים לעשות על  
רקע זה.



השר מ. רייך:

אלה 5 הנקודות שהתרחשו - בחלקן קשורות

אחת בשניה ובחלקן לא; אבל נוצרו תנאים מאד לא רגילים במצב בו אנו נמצאים. המצב הזה, בשל הסינויים האלה ובעיקר מותו של גאנר - יש לו שני צדדים - דבר והיפוכו, מבחינתנו:

האחד, בעיקר בעקבות מותו של גאנר,

לכאורה אנו אוטרים: כרגע אין שום כתובת, אין עם מי לדבר, הדברים אינם יציבים ואין מה לעשות אלא לשבת ולחכות. תהיה סמסלה, יהיה יורש פטריים, ואותו דבר נראה מה יהיה בירדן.

לכאורה, מצד אחד הסינויים האלה שהתחוללו

סחייבים אותנו לשבת ולחכות, לראות מה יהיה כי כרגע זה מצב ביניים מאד בלתי מוגדר. אבל מצד שני, אני רואה גם הפסד אפשרי רב ב-שב וחכה, בישיבה ובציפיה - לא רק משום שבזמן שהדברים הם במצב היולי אפשר להשפיע עליהם, אלא בעיקר בגלל אחת מחמש הנקודות האלה, והיא - הפסקת האש.

כבר למעלה מחודש וחצי שלא נורית

אף ירייה אחת בגיזרה המצרית, ובגיזרה המזרחית הם עסוקים במה שהם עסוקים. אבל אינסיסטאנס של אורך ימים כך טחם, סבלי שיהיה לדבר איזו שהיא מסגרת, נוכל לשבת בתעלה, 150 מ' מהכוחות המצריים, כשהתעלה סגורה, הערים הרוסות, הכל כפי שהוא, וכך העולם ינהג במכתב הזה - איש לא יירה, כן יתרחצו בתעלה או לא יתרחצו בתעלה, וזה ימשך כך כפי שזה עכשיו. וכמובן מאד מאד לא היינו רוצים לחזור להידוש האש שם מכל הסבות שבעולם.

מצד אחד לכאורה עכשיו לא הזמן לנסות לעשות

משהו, ומצד שני הזמן נוזל. עבר חודש וחצי כזה, ואני חושב - ובזה ברצוני לסיים את הערותי הספורות - שאנו צריכים לחפש עכשיו לפחות איזו שהיא מסגרת להמשכת הפסקת האש.



השר מ. דיין:

הדבר הזה כשלעצמו שאין יורים בנו  
הוא חשוב; אבל גם כמסגרת איזו שהיא להתקדמות להסדר נוסף זה דבר  
אחד כשיורים ודבר אחר כשלא יורים. ועם כל השינויים וההתפוכות  
האלה שהתחוללו עכשיו, ומותו של נאצר היא כסובן המרכזית בהן - העובדה  
שכבר עבר חודש וחצי והיום, ככל שיחלוף יותר, אנו נתקרב יותר לאותו  
מועד שהפסקת האש הזאת יכולה להתפוצץ, ה-90 יום כרבע אינם טשטשותיים,  
כי הם נועדו לא כמשך זמן בפני עצמו אלא לשיחות שצריכות להמשך, ואם  
לא ייבטרו - יימשכו הלאה. אבל השיחות לא התחילו ויתכן שלא יתחילו  
עכשיו.

לכן, למרות כל הסבב הפאד פאד בלתי  
יציב וכו', אני חושב שאנו צריכים לחפש דרכים - ואולי תמצאנה כאלה  
- לנסות למצוא מסגרת מייצבת את הפסקת האש הזאת בחזית המצרית.  
יכול להיות שגם להם - בגלל שיקולים  
פנימיים שלהם עכשיו - יהיה נוח להיתלות בדבר כזה.

פצד אחד כל הגורמים האלה שנקלעו  
לאחרונה לחיינו הם כאלה בלתי בטורים, ולכאורה צריך לחכות עד  
שפשהו ברור יתייצב; אבל לעומת זאת אם יעבור זמן, חלק מתהליכים אלה  
יכולים פשוט להסתתרים, ואחד מהם ציינתי כאן.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

אני רוצה לשמוע גם קצת על מה  
שנעשה בין הערבים שלנו. אני יודעת שהיו

חששות בירושלים, וגם בשטחים היום.



חשר ש. הלל:

בירושלים הבקר החל בזה דווקא שניסו

לפתוח את החצרות, אבל ברור שזה לא החזיק

מעט כי הצעירים יצאו וגרמו לסגירה טוטאלית. לאחר מכן החלו התרכזויות

בהר-הבית של צעירים, קודם הלכו בסדר ולאט לאט זה החל לקבל את המופנטום

הערבי הטבעי - התגודדויות ברחובות, ואח"כ שלבים של יידוי אנשים

וחסימת הדרכים - יידוי אנשים על חלונות, האחד על השני; זרקו מספר אנשים

על שוטרים, על תיירים ונקלעו למזרח ירושלים; ובערך בשעה 11.00-11.30

היה מצב כזה שעל הר-הבית היו קרוב ל-1,000 איש שהיו במקדש, והעיר העתיקה

היתה די חסומה בקבוצות אשר התגודדו; ובעיר הערבית מחוץ לחומות החלה

הפגנה די נמנעת שהחלה ביידוי אנשים באופן די אינסנסיבי.

פה נכנסה המשטרה ותוך כמה דקות פיזרה

אותם ללא קשיים סיוחדיים. התיזו קצת מים. היו כוחות מוכנים. אמנם

ב"קול ישראל" היתה הגדרה "הפגנות אלימות התקיימו בירושלים". אני לא

יודע למה צריכים להגזים. התקשרתי עם "קול ישראל" והם אמרו: אנו

יודעים שהמשטרה התערבה. אמרנו: נכון; אבל בין זה לבין הפגנות אלימות

במרחב ירושלים, ההבדל הוא עצום.

אני באותו זמן טלפנתי אל ראש הממשלה כי

היו גם בעזה וגם בגדה התלפחות, וחששנו שהדברים קצת יגלו מהסדר הטוב,

ולא רצינו להגיע לשימוש בנשק. אז חשבנו שתהיה לנו אפשרות, למקרה הצורך,

להכריז על עוצר כדי לפנות את הכבישים. אולם, למעשה הצלחנו לעשות זאת

בלי עוצר, השוטרים פשוט צעקו עליהם ללכת הביתה, והם הלכו הביתה.

היום ראיתי אותם גם בדרך וגם בירושלים. זוהי

חמונה עגומה. מסתובבים סתם סביב עצמם, כאילו עדר שאין לו אל סי לפנות;

מסע באופן ציורי. וכשמשהו צעק: לכו הביתה - הלכו הביתה.

היו"ר רה"ט הגב' ג. מאיר: אבל האם נראה גם אבל אסיתי?



השר ש. הלל:

לא רק הדגלים השחורים, אלא בהחלט נראה גם אבל. בדרך סובבנות גשים קעיגולים, ביגן לבין עגמן מקוננות. בהחלט יש אבל; בהחלט ישנה הרבשה של יחמות. אני חשתי זאת. הם המוסים ואבליים.

התקיימה ישיבה של המועצה המוסלמית.

הם כבר כמה פעמים החלטו בדברים החורגים מעניינים דתיים, אבל זוהי מין מועצה המשמשת אותם לעת הצורך. בזהרים החליטו להכריז על שלושה ימי אבל, כדוגמת המדינות הערביות. כלומר, היום, מחר ומחרתיים. יש לנו ידיעות שביום ששי תהיה תפילה גדולה מאוד במסבד, יבואו גם אנשים מחוץ לירושלים ויש לצפות שיהיה אז איזה נסיון של יציאה קצת פרועה מהמסבדים. אנו נהיה מוכנים כדי לאתר את הענין בעודו באיבו.

השר ס. קול:

אני מניח שזה יהיה גם במערת המכפלה?

השר ש. הלל:

תפנה שאלה זו לשר הבטחון.

השר ס. דיין:

אני לא מתנגד שזה יהיה.

השר ש. הלל:

ברגע זה הם מנסים לקבוע פסלחת שתצא להלווייה, ואני מניח שיעשו זאת. אני

מניח שירצו לצאת.

השר ס. קול:

היתה עכשיו הודעה ברדיו שחיכמת אל מאזרי וטוקאן בקשו לצאת להלווייה. איך?

השר י.ש. שמירא:

השר ש. הלל:

או דרך קטריסין, או דרך לבנון או שיעברו את הגשר. יש להם שלוש אפשרויות.

השר י.ש. שמירא:

כולן ברשות הממשלה?



השר ש. הלל:

אנו צריכים לסכם בענין זה.

ועוד סלה על ערביי ישראל - היו

בכמה מקומות, בנצרת ובטירה, הפרעות מסויסות של סדר - בייחוד  
הבחורים המבוגרים יצאו מבתי הספר והתחילו להתגודד. היה גם פקרה אחד  
או שנים של יידוי מבנים. אבל המסחר קיים; והמפלגה הקומוניסטית בנצרת  
הוציאה כרוז - לא נאמר בו בדיוק מה הם רוצים לעשות, אבל הוא מתחיל  
בטלים: "אבידה גדולה נגרמה לנו ואנו שותפים להרגשת הערבים  
באבדן הגדול".

לוי לבן כדאי להרשות לנסוע.

השר י. גלילי:

אני מוכן.

השר ש. הלל:

והם הוסיפו: "אנו מקווים שהשלטונות הישראליים

לא יפריעו לערבים לבטא את צערם".

במזרח ירושלים גם כן התפרט כרוז על

שלושה ימי אבל, מטעם אותה ועדה ערבית עליונה.

ההערכה - אני סניה שמחר יהיה פחות או

יותר כמו היום, והדברים יהיו סאותרים בלי בעיות גדולות. קיום ההלוויית  
זה יכול להיות יותר קשה. יש לנו בעיית - הכותל המערבי שהוא שותף לנו,  
להבדיל, עם ראש השנה, ערב ראש השנה, תקיעות שופר; ביום חמישי בבקר,  
ראש השנה, ודאי יתגודדו הרבה יהודים ומתפללים, וגם מר-הבית. זה לא  
סימפטי מכל הבחינות, גם מהבחינה היהודית. אני חרד שבין האלפים שיבואו  
לשם לא יהיו התכנסויות, התגרויות ועלבונות ומלים.

אצל היהודים?

השר ז. ורתמטיג:

אתה לא מוכרח להיות אחראי על כהיהודים.

השר ש. הלל:

וגם אני לא. מטפיק שיהיו שם כמה

פוסטאקים" שזה יחפם את כל העסק. אנו מקווים שזה יאותר ללא קשיים.



השר ש. הלל:

אני חושב שאנו לא צריכים למנוע תהלוכות

אל המסגדים ומהם כל זמן שזה יהיה בסדר. אבל ברגע שהם ינסו לגלוש מהסדר, אני חושב שאנו צריכים להפסיק זאת באופן סיידי. אני מקווה שלא נצטרך להכריז עוצר על אותו הרובע, אבל אם הדברים יתפתחו כך שנהיה מוכרחים - נעשה זאת.

עכשיו ישנה בעיית הנסיעה של האנשים החושבים שהם צריכים לנסוע. אותה שאלה קיימת גם לגבי ערביי ישראל. לא ברור לי אם הם ישתפו עצמם בשמחה הזאת של השבתת למודים, מסחר וכו'. נסיתי עוד לפני בואי לקבל תגובה מהשטח, ואנשים אומרים שאין הם יכולים להגיד אם כן ואם לא. יכול להיות שזה עכשיו תוך כדי התגבשות מחשבה בעניין.

לגבי הערבים מה - אני לא נכנס לדיון, אבל

אין לי כל ספק שאנו נמצאים במצב כזה שאנו צריכים להגיד להם משהו. אנו צריכים להגיד להם מה אנו מצפים מהם בכלל. עוד אחטול ושלשום בקשר עם ירון היינו צריכים לומר איזה דבר, וברגע בוודאי שאנו צריכים לעשות זאת.

יש לי מצב שקיים מצב של דיס-אוריינטציה

מוחלטת, קשה מאוד, כבד מאוד, אפיתי מאוד.



היו"ר רה"ט הנב' ג. מאיר:

קרה היום משהו - לא בין הערבים.

הקונסולים הירושלמיים, בעיקר אלה

היושבים במזרח ירושלים, שחושבים שעוד לא הכירו במדינת ישראל, לא

רק שלא הכירו בירושלים - נהגו כפי שהיו נוהגים לולא היתה מלחמת ששת

הימים, לולא התאחדה ירושלים וכאילו ישבו בירושלים הירדנית.

ג. רפאל:

ישנן בירושלים 7 קונסוליות עם סניפים

בירושלים המזרחית: ארה"ב, צרפת, בלגיה,

ספרד, תורכיה, איטליה ובריטניה. היו לנו לא מעט צרות אתם עד שסו"ס

הכירו בעיריית ירושלים. אתם אולי זוכרים את מלחמת ראש העיר על פינוי

האשפה ותשלום האגרה. הם הסתדרו בנושא זה באמצעות הקונסוליות הנמצאות

במערב ירושלים.

היום החליטו הקונסוליות הללו להגיף

את דגליהן בסניפם במזרח ירושלים, לא במערב העיר - על חצי התורן. דהיינו, <sup>הגורם</sup>

לנהוג מנהג ירדן. אנו מיר טחינו <sup>הגורם</sup> אצל ~~הקונסול~~ שיש לו ההשפעה הגדולה

ביותר ביניהם - ממשלת ארה"ב, ודברנו עם הממונה האמריקני ערב זאת

לנאפולי. אמרנו כי לא יתכן דבר כזה ואנו דורשים שהקונסוליות ינהגו

במזרח ירושלים ובמערב ירושלים כפי שנוהגות השגרירויות. הקונסול הכללי

האמריקני הספיק לקבל אישור למעשהו מן ה"סטייט דפרטמנט".

אחרי שמחמתנו אצל הממונה האמריקני לא

הצליחה לשנות את המצב - נתנו הנחייה לשגריר שלנו לדבר ב"סטייט

דפרטמנט" ולהסביר את המשמעות של הצעד הזה, ולמחות. חזמנו את הקונסולים

הכלליים בירושלים למשרד החוץ כדי להסביר להם את עמדתנו ולמחות

במנייתם. הספקנו גם לדבר עם שגרירי אותן מדינות. בהתחלה טענו האמריקנים

שהם עשו זאת כדי להציל את עצמם מהמון נזעם שמחה והטגין ולא רצו להביא

לידי התפרצות לתוך הקונסוליה.



היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: בענין המסלחות להלווייה באו אתי בדברים, ודעתי היתה דומה לזו של השר הלל ולזו של השר דיין - שאין סבה מדוע לא לתת להם לנסוע להלווייה.

מאיין?

השר י. ש. שפירא:

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: מירושלים, מהשטחים, מעזה, ומכל מקום שירצו לנסוע להלווייה - שיסעו.

ומנצרת?

השר י. ש. שפירא:

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: אני חושבת שלא פנו משם.

ונניח שיפנו?

השר י. ש. שפירא:

השר מ. דיין: אזרח ישראלי לא צריך לקבל רשות לקנות כרטיס ולנסוע לקפריסין. בעזה הם כן

צריכים לקבל רשות, אחרת לא יכולים לצאת.

השאלה שהופנתה אלינו ושראש הממשלה הזכירה

אותה, היתה לגבי השטחים. וכמו שר המטרה, גם אני אמרתי - הם חפשיים לנסוע למסחר לאירופה כשהם רוצים, גם לירדן. אם אין משהו אישי נגד מישהו מסויים, ואפילו אנו יודעים שהוא נפגש עם ג'ורג' חבש ולא רק הולך ללווייה (אותו טוקאן כבר פעמיים היה אצל נאצר בעבר) - אני, על כל פנים, הבעתי דעתי שאם רוצים לנסוע, ואם אין משהו אישי נגד הפונה - אל נשלול מהם את האפשרות.

מה ההבדל בין ירושלים ונצרת?

השר י. ש. שפירא:

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: ערביי נצרת הם אזרחי ישראל. ערביי ירושלים

המזרחית עדיין אינם כאלה.



רה"ט הגב' ג. מאיר:

אני לא אומרת שזה צריך לקבוע, אבל בכל זאת ישנו הבדל. אנו צריכים להחליט - או בכלל לא, או רק מהשטחים ומירושלים. ואם ערביי ישראל ירצו לנטוע ללווייה - האם להגיד להם כן או לא.

נוסף על ענין המסלחות - אנו צריכים

להחליט לגבי הודעות.

"גלי-צה"ל" טנו לבשיא המדינה שיגיד

משהו על מות נאצר, וחוא הכין הודעה. בקשנו אותו לחכות עד לישיבת הממשלה.

ישנה שאלה אם הממשלה צריכה להגיד משהו.

אלה הם הדברים המעשיים שאנו צריכים להחליט עליהם עכשיו:

(א) הודעות

(ב) מסלחות

(ג) קונסולים.

בענין השביתות, אני מבין מזה שאיננו

השר ש. הלל:

נוקטים בשום עמדה אחת.

לא מכפת לי שיחבטאו גם בענין השביתות.

חיו"ר רה"ט הגב' ג. מאיר:

לדעתי, סבירת חנויות, לא בתי-ספר, תליכה

למסגד, המתובנות ברחוב - כל זמן שזה לא מביע למעשי אלימות - אני

חושבת שצריך לתת להם. אי אפשר למדוד מה החלק של האבל האמיתי ומה החלק

של ההזדמנות הטובה להביע כל מה שיש בלבם נגדנו; בוודאי במשך כל השנים,

אבל מה שנראה לעין - נאצר טח, ובשביל חלק גדול מהם, אם לא בשביל כולם,

זהו בכל זאת אישיות יותר מאשר רק נשיא מצרים. רוצים להתאבל - צריך

לאפשר להם להתאבל - כל זמן שלא פוגעים בסדר היום.



השר ש. הלל:

היתה קבוצה שהחלה לצעוק: "פלשתינה ערבית"  
ושלחנו אותם הביתה.

היו"ר רח"מ הנב' ג. מאיר:

טוב - שיצעקו בבית. אבל במדה שהם  
לא פוגעים - נדסה לי שזה יהיה רק לטובתנו

אם נהיה טובלנים בנסיבות האלה.

השר י.ש. שמירא:

ברור לגמרי שבכל העולם ישנה הפגנה -  
כל אחד לפי דרכו. אבל הפגנה מודגשת של  
אבל על מותו של אדם אשר הוא סנהיג האומה הערבית או המזרח התיכון  
או העולם השלישי - כל מה שאתם רוצים - ויוצאים מגדרם בענין זה  
גם נשיא ארה"ב וגם רוג'רס, בכל זאת זה דבר לא קטן שנוסע ללווייה מזכיר  
המדינה של ארץ שאין לה יחסים דיפלומטיים עם מצרים.  
לאור הדברים האלה, אנו צריכים לדעת  
להתנהג. ברור לחלוטין שיחד עם האבל האמיתי אשר כל ערבי נורמלי חש בו,  
ובלי הבדל עמדתו הפוליטית - יצאו לדוב דגים במים האלה; וכל עוד הדיג  
הזה אינו גורם למהומות - יש להשלים אתו.

לכן, אני בהחלט בעד זה כי איני רואה שום

הבדל בין נצרת ובין ירושלים - זה שאלה אזרחי ישראל ואלה הם רק תושבי  
ירושלים - מבחינה חוקית אין הבדל. יחד עם זאת אני אומר שאם אנשי ירושלים  
ירצו לנסוע להלווייה - יש לאפשר להם; ואם אנשי נצרת ירצו לנסוע - יש  
לאפשר גם להם. הרי האבל הזה יעבור. אם יהיה לזה המשך - ויתכן שיהיו  
המשכים פה ושם - נטפל בהמשכים האלה. אבל כל נהיה אנו היוצרים דיסוננס  
נורא כזה.



השר י.ש. שפירא:

אם אפשר לפזר הפגנות במלים - מה טוב.

אם צריכים במים - יעשו זאת במים; אם חייבים בעוצר - יש לעשות זאת. אנו, מצדנו, צריכים להשתדל שהתערבותם כוחות הבטחון שלנו תהיה עד כמה שאפשר טוחה ספקטולרית, ואני חושב שהמסורה עושה זאת בחכמה גדולה. כמובן שהמועצה המוסלמית הזאת לא היתה לה

הזדמנות עד עכשיו להוציא בכרוז הכרזת אבל לשלושה ימים. אין לי ספק בדבר שיהיה לזה המשך, אבל אז נטפל בהמשך ולא נטפל בזה כבר עכשיו מתוך חשש שמא יהיה לזה המשך.

אשר לראש השנה - מה צריכה להיות שמירה עצומה. כמה אני רואה את עיקר השמירה? אני אינני מומחה לעשיית שמירות, אבל דברי קצת מכוונים דווקא לשר הבטחון - אלה העוסדים בשער המוגרבים צריכים להיות שם בתקן יותר גדול והמעבר מהכוחל המערבי דרך שער המוגרבים להר-הבית צריך להיות סגור ע"י כוחותינה - אם זו מסורה צבאית ואם מסורה רגילה, ואם זה אנשים בבגדים אזרחיים. במדה שצריכה להיות תגבורת גדולה - הייתי מבקר שיהיו אלה אנשים במדים אזרחיים או שוטרים. לא הייתי רוצה שיהיה בעתונות העולם ששם עמד בדור או פלוגה של חיילים. שוב פעם - הצד הספקטולרי צריך להיות עד כמה שאפשר יותר קטן.

אני חושב שאם נלך בדרך זו, יש סיכוי טוב

שכאשר נפגש כעבור כמה ימים הטיפול בנושא - והטיפול כנראה צריך להיות עכשיו חדיש לגמרי, כי נוצרה סיטואציה שאבד המרכז של הליגה הערבית, של האומות הערביות, האישיות המרכזית הלכה; יהיו נסיונות לחזק אותו, לחדש אותו ע"י כניסת כוחות חדשים. אבל הטיפול אינו טיפול להיות.



השר י.ש. שפירא:

אני קצת סתבייש שתמיד אומרים לי  
כאילו לקחתי לעצמי סובסולין על זה, אבל אני חושב שאנו צריכים  
לשים לב לסיטואציה שנוצרה עם חילופי גברא בשלטון בלבנון.  
לא רק הנשיא התחלף, אבל בעתונות אני רואה שהוא לא רוצה את ראשיד  
בראמה, ואיני יודע אם אפשר לנקוט בצעדים פרובנטיביים כלפי השלטון הבא  
שהם יעשו את ההפוגה לדבר שתמיד ולא יחזרו לסורם. יש להם עכשיו  
החזרנות לא לתת לחדש משהו.

אשר לקונסולים - אני חושב שצריך ללכת

אתם ביד חזקה וצריך להגיד להם: אנו סובלים אתכם, כי איננו רוצים  
עניינים. אבל אם אתם חושבים שאתם קונסולים פה - אתם טועים. אם התחצפו -  
אנו נסביר את הקונסוליות.

השאלה היא אם הורדת דגל זו התחצפות.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

זו בהחלט התחצפות. כשערבי מרים דגל שחור,

השר י.ש. שפירא:

אז לו הייתי גר אתו בשכנות - הייתי

סתייחס לדגל הזה בכל הכבוד. זה אקט של אדם שאני מאמין לו שהוא אבל  
ואני מבין שיש לו צורך במשי להפגין את האבל שלו. אבל הקונסול - הוא  
קונסול היושב במדינה הנמצאת במלחמה עם נאצר.

כבר לא.

השר ג. מלך:

עוד נראה אם זה טוב שכבר לא.

השר י.ש. שפירא:

על כל פנים, אני חושב שזוהי גסות-רוח

מצדם. קודם הם התחצפו כלפי העירייה; צריך לנקות להם את האשפה ולא לקבל  
בעד זה תשלום. הם לא מכירים בעיריית ירושלים. אני חושב שאנו נצטרך בקרוב  
טאד לדון מחדש בענין עיריית ירושלים. יש לי אינפורמציה, אבל אני לא

רוצה להעסיק בה את השולחן היום, שישנה נכונות בחוגים ערביים במזרח



פ'תש"ל - 29.9.70

סודי ביותר

22.

השר י.ש. שפירא:

ירושלים, לעשות רקונסטרקציה של

היחס. הם בכל זאת פוגעים. הנה רק היום פנו אלי, באמצעות תדי קולק, שהכספים המונחים בברקלים בנק לתיקון אל-אקצה, היות ולא מתקנים, זה מצריך רביית והבנק סוריר סס-הכנסה. פנו לעיריית ירושלים, ומשם אלי ואני פניתי למשה בוידרפר שאנו לא זקוקים למסים האלה, ואמנם הובטח להם שלא יקחו את המסים. ישנם עוד דברים לא מעטים מסוג זה. אבל, טוב, עוד חזון למועד.



השר ש. פרס:

הערה כללית - לפי דעתי, כפי שאנו  
נתנהג - יקבע אם נצא מזה יותר מפורבים

או פחות מפורבים.

היות ונאצר סת - וזוהי עובדה שאינה

ניתנת לשינוי - אז כל רוחב-דעת מצדנו, לפי דעתי יוסיף לדמותה של

ישראל, ולא יברע. ואם זוהי הדיעה, אז מפילא סכנה כל המסקנות.

הייתי מציע לתת לכל ערבי שרוצה

לבטוח לקהיר - שיסע. אני הייתי מציע שהממשלה תפרסם הודעה קצרה מאוד,

שתגיד שהיא משתתפת באבל האומה הערבית על מות נאצר, ומקווה

שההנהגה העתידה של מצרים תחפש דרכים לשלום.

אני הייתי מציע לא לעשות *issue*

בענין הורדת הדגלים; כי אפשר להחליט על טאבק עם הקונסולים, אבל לדעתי

צריך לבחור *issue* אחר. למה לנו להתקע לנושא משני כל כך ולעשות

מסנו מריבה? אני לא רואה את הרווח בזה.

השר ש. הלל:

השאלה אם בירושלים ישנו משטר ירדני

או ישראלי.

השר ש. פרס:

בעיניי זו לא שאלה. אבל אם הנושא הוא אבל

אני מציע לעצום עין.

לי נדמה שכאשר ישנו אבל, כדאי למדינה

הנמצאת כיום במצב מהטובים ביותר שהיו לה - לגלות רוחב דעת לפחות

במה שנוגע לצורה החיצונית של הנושא. ואני מציע בכל הנושאים לגלות

רוחב דעת זה. אנו צריכים מריבה בינינו ובין הקונסולים אם מותר או אסור

להם להוריד את הדגל לחצי התורן? לא נרואה מזה לא לעצמאות ירושלים ולא

לתרמית ישראל. יכול להיות שאנו צריכים לקחת את הקונסולים הללו ולסלק

אותם משם, אבל לא על הנושא הזה. צריך למצוא נושא יותר נוח ויותר נעים

לנו. אבל ירושלים תשאר עצמאית אם יורידו או לא יורידו את חצי הדגל;

ואם על זה יהיה וכוח - יראו בזה מצדנו קיצוניות בלתי דרושה.



פ"ח/תש"ל - 29.9.70

סודי ביותר

24.

השר ש. פרס:

למה לבז את זה? אבי חושב שאנו כרגע מספיק חזקים כדי להרשות לעצמנו  
לפתוח ז'סטות חיצוניות במקסימום האפשרי.

על כן, המסקנות המתבקשות לדעתי לגבי

שלושה הנושאים האלה הן בכורון של רוחב-דעת.



השר מ. קול:

אני נגד הודעה של הממשלה; אני נגד  
הודעה של הנשיא. אני לא זוכר שאי פעם  
בזמן שנפטר הנשיא וייצמן או הנשיא בן-צבי או ראש ממשלת ישראל, לוי  
אשכול ז"ל, שאי-פעם איזו מדינה ערבית שכנה אסרה משהו במודפנות כזאת.  
ואני לא רוצה לגלות רוחב-לב; ואני לא רוצה להגדיר את נאצר בתור  
מנהיג העם הערבי והאומה הערבית. הוא נשיא מצרים והיחסים בינינו וביין  
מצרים אינם כאלה שאני צריך להביע השתתפות באבל של העם המצרי. לא הגענו  
עוד למצב כזה.

יחד עם זאת, בהתבטאויות שונות,  
כשומאליים, ושאלו אותי גם היום ב"גלי צה"ל", אמרתי שהוא יכול היה  
להיות מנהיג גדול אבל כל דרכו הייתה כשלון אחד גדול, מכיוון שלא רצה  
לעשות שלום עם ישראל, ולכן נכשל בכל מה שעשה. נשיא אחראי גם עבור אלה  
הבאים אחריו, שמי שרוצה לדאוג לעמו, להיבוכו ולאשרו, צריך לחפש דרך  
לשלום עם ישראל ולא לעשות מלחמות ולא לרצות להשמיד אותנו.  
נאצר נכשל בהשתלטות עם העולם הערבי,  
על העולם המוסלמי, הוא נכשל בזה שהוציא את הבריטים, עזר לאלביראים  
להוציא את הצרפתים והכניס את הרוסים.

השר י.ש. שפירא:

כל זה אמרת ברדיו?

השר מ. קול:

כן; ואנייר זאת עוד חמש פעמים. לדעתי,  
אין לנו כל עניין לעזור לספח את האגדה של  
המנהיג הגדול והדגול, כי הוא רצה להשמיד את מדינת ישראל וריכוז את כל  
הכוחות בכדי לעשות זאת, ולכן לא צריך לחתאבל עליו. הוא יכול היה להיות  
פיגורה גדולה, אבל לא היה כזה.



השר מ. קול:

ואם צריך לבוא מטעם - הרי הוא צריך

לבוא אצל הערבים, וחוא צריך להיות בכוון זה של חיפוש דו-קיום עם העם היהודי, עם מדינת ישראל; וכל מנהיג ערבי שילך בדרך זו שהוא הלך בה - מוכרח להכשל. כשם שהוא רצה לעשות התשה ועשה התשה לעצמו, גם באופן אישי וגם לסדיתתו. ואני איני אוהב צביעות בעניינים כאלה; אני חושב שהכנות היא הדבר האמיתי והטוב ביותר.

אני לא מביע שום שמחה ולא שום דבר אחר.

אבל יחד עם זאת אני יכול לומר שהוא יכול היה להיות מנהיג גדול לעמו, אבל נכשל בכל דרכו. מי שרוצה להתאבל - שיתאבל. אני לא רוצה להפריע לו. ומי שרוצה לנסוע להלווייה - שיסע - גם ישראלים וגם לא ישראלים.

אני נגד כל *issue* עם הקונסולים על

העניין הזה. בזה אני מסכים עם השר פרס. אני מוכן לסלקם, אבל לא על עניין זה. משרד החוץ מתאום גילה להיסות טלחטחית נגד הקונסולים. טענה פאר. עם הקונסולים יהיה לעם חשבון - זה ייכתב בפנקס.

אבל ע"י מעשה זה הם הוכיחו אקט של אי-

השר י. אלטובי:

הכרה בישראל.

על זה איני רוצה ללחום אתם. זה עניין של

השר מ. קול:

טאקט. מי שרוצה לסגור חנויות - שיסגור;

מי שרוצה להתפלל - שיתפלל; מי שרוצה להתאבל - שיתאבל. והבעייה שלנו היא בעיית ערביי השטחים הנמצאים בדיס-אוריינטאציה. על זה דברנו בישיבה ביום ראשון ולפני מות נאצר, ועכשיו זה חשוב עוד יותר. לפי דעתי החלום של שר המשטרה, שהוא חושב שהם יתחילו לראות רק ברב-עמון את המרכז -



השר מ. קול:

כיוון ששם היו מלחמות ושם נשפך דם - אלה חלומות שלא יביאו לשום פתרון. הפתרון הוא, שאנו צריכים לחפש דרך לא למנות ולא לגייס קוויזלינגים, אלא לחפש דרך לעודד מנהיגות של ערביי יהודה ושומרון אשר תחפש אתנו דרך לשלום ותמצא דרך להביא לידי כך. אני איני מאמין שהקרע עם חוסיין יגליד; אני מאמין בפשרה שנאצר השיג כי הקרע עמוק מדי. ואנו צריכים למצוא דרך לנסות לקיים את דיאלוג, עם מנהיגים שלהם, עם אישים שלהם - לאן אתם הולכים? הנה אתם קרבנות של מנהיגות כושלת במשך כל חסן בעולם הערבי, של מנהיגות כושלת בירדן. זה קרה לא במלחמת הקוממיות, זה קרה עכשיו ובכל פעם זה קורה מחדש. ולאן פניכם מועדות?

ואם העם הערבי רוצה בחיי שלום וכבוד ובחיים שאין בהם שפיכות דמים - הדרך היא לחפש דו-קיום והדברות עם ישראל. נדמה לי שעכשיו תהיינה אזניים קשובות לזה יותר מאשר בעבר, ועכשיו אחרי מות נאצר אולי עוד יותר. אחרי מה שקרה ברבת-עמון גם כן. אבל עכשיו עוד יותר.

לכן, כל זמן שהברזל הוא חם - כדאי להכות בו. ואל נדחה את הדברים יותר מדי. בזמן שנמצאים במבוכה ובאבל ומחפשים פתרונות - אנו לא צריכים לעסוק מן הצד. עד כמה ששוחחתי עם אנשים בזמן האחרון - גם בקיאים בטיפול בערבים, גם העוסקים בזה ומכירים אותם ומשוחחים אתם - שמעתי תחזיות מאד חיוביות לגישה זו עכשיו ואני מציע לממשלה להגיע לאיזו מסקנה.

היו"ר רח"מ הנב' ג. מאיר: היום

השר מ. קול: לא היום - יכול להיות ביום ראשון. אני

יכול להסכים שזה יהיה אחרי תפילות ראש השנה



השר ז. ורהפטיג:

אני חושב שבימים אלה צריך לקיים דיון

רציני על הבעיה - בוודאי חל שינוי

חשוב מאוד בזירה. אבל היום נדבר רק על בעיות שוטפות.

אני חושב שאנו צריכים לקבל את ענין

מותו של נאצר בלי צהלה, וגם בלי חנופה. נדמה לי שגם העם היושב בציון

קבל את זה כך. אני חשתי מאוד שיהיו כאלה שיתחילו לרקוד ברחובות, אבל

בכל זאת כנראה שיהודים לא עושים זאת: "ובנפול אויבך" - אל תשטח" - בעיקר

כשאינך יודע מי יבוא במקומו.

אני בעד זה שתהיה הודעה. אני חושב

שצריכה זו להיות הודעה של ראש הממשלה, ולא של הממשלה - או ראש הממשלה,

או הנשיא, מפני שהוא היה נשיא. אבל נדמה לי שיותר רצוי שראש הממשלה

תאמר משהו. ואומר מדוע:

אנו הסכמנו ללכת למו"ס על שלום עם נאצר

באמצעות יארינג. אנו הסכמנו ליותר, אבל הוא לא רצה. נדמה לי שמתבקש

שראש הממשלה תביע השתתפות בצערה של אומה ותביע תקווה שתבוא במקומו

הנהנה שתבין חשיבות השלום ותרצה לשבת איתנו ליד השולחן.

לא צריך להשתתף יותר מדי. אבל אני חושב

שמדינה שכנה - מביע שבאמר משהו. לואא הזמן היה מרשה לי - הייתי יכול

לפצוא לזה סמוכין, אבל איני רוצה להכנס לזה.

אני בעד אפשרות לתת לערבים לצאת, כשה

שירצו. אני חושב שראש עיריית נצרת, לדוגמה, לא צריך לצאת אבל מי שרוצה

לצאת - שיצא.

השר ש. הלל:

מזכיר המפלגה הקומוניסטית.

שיצא.

השר ז. ורהפטיג:



השר ז. ורהפטיג:

בקשר לקונסולים - אני חושב שהעוול

הוא כי הם עשו זאת מבלי שהמדינות אותן הם מייצגים יעשו זאת. אם אמריקה היתה מורידה את הדגל לחצי התורן למשך שלושה ימים לאחר מות נאצר - רשאי היה גם הקונסול פה לעשות זאת. אבל לא מדינתו עשתה זאת, אלא סמטלת ירדן, וכאן יש בזה מקס מדיני.

לכן אני מבחין - אם ספרד תוריד את

הדגל אחרי מות נאצר - אין לי שום דבר נגד זה שגם הקונסול הספרדי יעשה זאת. אבל הייתי עושה חשבון - או לאו דוקא חשבון, ואומר לו: אלה המורידים דגל למרות זה שמדינותיהם לא הורידו - את זה צריך לרשום ולעשות אתם חשבון בבוא הזמן - לא כרגע.

אשר לשמירה בכותל המערבי - אני מניח

שמצד אחד צריכה להיות הסברה בין יהודים שלא יעשו שם תפילות שמחה על מות נאצר. אני מניח שזה ייעשה. עד כמה שידיעתי מבעת, זה ייעשה, כרי שיהודים ידעו שאם בהר-הבית יהיו גם ערבים - שלא יתערבו. זה לא ענין שלהם. צריך להפיק זאת בין התמונים.

יחד עם זאת, צריכה להיות שמירה מעולה.

אני תומך בהצעה ששער המוגרבים יהיה סגור. אם זכרוני אינו מטעני - עשינו זאת פעם בראש השנה ויום כיפור. זה נותן שיהודים לא יעברו שם וללא יהודים - יש מספיק שערים אחרים.

(המשך הישיבה - רשם ים).



השר ז. ורהפטינג:

בסוף אני רוצה לומר שבדאי וכדאי שהממשלה,  
על ידי המכוונים שלה, תשתדל לכוון את דעת הקהל על ידי העתונות. אני  
חושב כבר שחר מפני "מטר" של מאפרים בעתונות. יש להשתדל עד כמה שאפשר  
לרסן.

רה"מ הגב' ג. מאיר: כל המאפרים האלה מודפסים כבר.

השר ז. ורהפטינג: שמעתי היום משר הבטחון שהוא בכלל לא אמר את

הדברים המיוחסים לו באחד העתוננים. יש דברים  
שמפזקים אותם כדי ליצור דעת קהל. צריך להשתדל עד כמה שאפשר בכל מיני  
דרכים למנוע דברים כאלה. מבחינה מדינית אין זה רצוי שייאמרו דברים כאלה.

השר ג. פלד: אני חושב שהמנסה להראות מצדנו יחס של רוחב-לב

כלפי האבל של הערבים היא מנסה נכונה וחיונית.

היא באה לידי ביטוי בדברי ראש הממשלה ובדברי חברי הממשלה האחרים.

אני בעד הודעה של הנשיא או של ראש הממשלה,

לפי שיקול דעתה של ראש הממשלה, שעיקר תוכן ההודעה יהיה לגבי העתיד

והנכונות שלנו ושירדנו מושטת לשלום וכו'. אולי הנוסחה לגבי סופו של

נאצר יכולה להיות, שאנחנו מבינים לצערם ולאבלם של המטאבלים, זאת אומרת

יחס של הבנה לאבל של אלה המטאבלים...

לגבי הנסיעה להלוויה, אני בעד זה שתהיה

היענות לפניות מהגדה ופירושלים. איני סניח שתהיינה פניות מבין ערביי

ישראל. אבל על כל פנים אם תהיינה פניות מבין ערביי ישראל, לא הייתי

נוטה לזה שתהיה מישראל משלחת של ערביי ישראל בעלת מעמד רשמי.

בענין הקונסולים, הרי כבר נעשה הצעד שלהם

והייתה תגובה של משרד החוץ. אני מציע שיותר לא נטפל בנושא הזה.



השר י. בורג:

מותו של נאצר בצורה כזאת זוהי דרמה ולא  
 טרגדיה. ואני חושב שאסור לנו לשכוח זאת.  
 הוא היה מספיק חזק כדי שנחשוב שיוכל לעשות שלום. הוא היה כל כך מספיק  
 חזק מפני שניהל פלחמה אאצא ואיים לאנד אותנו.  
 אישית, אם אני הסווייתי את עלייתו עם עליית  
 הנאצים, לא יכולתי להשתחרר מההשוואה הנפורה בסכניקה, בטאקטיקה ובכל  
 דבר ודבר.

ואני חושב שההערה לטפל בדבר בלי רשעות ובלי  
 צביעות שייכת גם לנושא שבו אנחנו דנים. אנחנו צריכים לדון בעניין זה  
 בלי רשעות ובלי צביעות. בלי רשעות - פירוש הדבר שאם רוצה לבסוע  
 משלחת קטנה לזמן קצר ביותר, לא לקומזיץ של ארבעים יום אלא ליום  
 החלופי - בבקשה. זוהי ז'סט, שאנחנו מרגישים את עצמנו די חזק כדי  
 להרשות דבר כזה.

מאידך אני בהחלט נגד כל הודעה מטעם הממשלה.  
 אין אני יכול לשער לי סוגר הקהלה בשושן היה שולח מברק-תנחומין למשפחת  
 המן.

השר ש. פרס:

אחרי מותו ?

השר י. בורג:

דבר כזה היה מתקבל בתור צביעות.

השר י. ש. שפירא:

הם היו מסתפקים ברדיו.

השר י. בורג:

ב"גלי צה"ל" של פרס ?

יכולים לומר רעיונות טובים, אבל בו ברנע

שזה ייעשה על ידי הנשיא או על ידי מישהו מהממשלה - או שהעניין היה  
 מחוסר תוכן, ואז הוא מחוסר תועלת; או שהיה בעל תוכן, ואז לא היה  
 מתקבל בעולם, איש לא יאמין לנו. משום כך ההפסד של הדבר יהיה  
 הרבה יותר גדול מאשר התועלת המדומת.



השר י. בורג:

בקשתי את רשות הויכוח כדי להביע דעתי זו.

רה"ט הנב' ג. פאיר: אנחנו מוכרחים להחליט מיד, כי הנשיא רוצה לרעת

אם לשדר. האמת היא שהנשיא רוצה לשדר. ואם

אנחנו רוצים שלא יעשה זאת, צריכים להודיע לו על כך מיד. לא אקרא את  
הנוסח.

לפי דעתי לא הממשלה ולא הנשיא צריכים להגיד איזה

דבר. כל מה שנגיד, יהיה או יותר מדי או פחות מדי. אני חושבת שאם

נשתוק, כל העולם יבין זאת. אם נגיד איזה דבר, יבדקו כל סלה וסלה

וכל אות ואות ויגלו בזה כל מיני רברים.

השר פ. דיין: לא תהיה לזה תגובה חיוכית אצל הערבים.השר ש. הלל: ולא אצל היהודים.רה"ט הנב' ג. פאיר: הנשיא כתב שורות יפות מאוד. אבל האם יש מישהו

שהוא בעד הודעה שלנו, ולא חשוב אם היא תהיה של

הנשיא או של הממשלה?

השר ז. ורהפטינג: אני בעד הודעה של ראש הממשלה.סגן רה"ט י. אלון: אבל ראש הממשלה היא ננד.רה"ט הנב' ג. פאיר: האם מחוץ לשר ורהפטינג יש עוד מישהו שהוא בעד

הודעה שלנו?

א י | .

רה"ט הנב' ג. פאיר: אני מבקשת קודם כל להודיע שהממשלה החליטה כמעט

מה אחד שלא תהיה הודעה שלנו.



השר ש. הלל:

לגבי הודעת הנשיא בתקבלה ההחלטה מה אחד.

סגן רה"מ י. אלון:מפאת כבודו של הנשיא אני מבקש שהסעיף הזה  
יישאר בסוד. לא טוב שיתברר מחוץ שהנשיא

רצה לשדר והממשלה התנגדה.

רה"מ הגב' ג. פאיר:

הממשלה החליטה שאין הודעות.

השר י.ש. שמיר:במספר שלנו אינני רוצה בזה חוסר כבוד  
כלפי הנשיא.השר י. אלמוני:

מי צריך ויכוח בין הנשיא ובין הממשלה ?

רה"מ הגב' ג. פאיר:

אין ויכוח.

השר י. אלמוני:

בקשו ממנו עוד הבורק שיסדר. הוא לא עשה זאת.

סגן רה"מ י. אלון:

הוא בסדר.

רה"מ הגב' ג. פאיר:

הוא בסדר וכולנו בסדר.

רה"מ הגב' ג. פאיר:ביחס למשלחות להלוויה, הדעה היא חיובית גם  
ביחס לערבים מהשטחים וגם בנוגע לערביי  
ישראל, אבל כל זה בתנאי אחד.השר ש. הלל:

מבקש לא להחליט ביחס לערביי ישראל.

השר ג. פלד:

אין פנייה ואין שום דבר.

רה"מ הגב' ג. פאיר:אבל גם זה, מה שיהיה, יש בכל זאת צורך  
בבדיקה אישית.השר מ. רייז:

אני מבקש שלא נקרא לזה "משלחות". אם



השר ס. דיין:

קודי טוקאן רוצה לבסוע - שיטע. אבל לא שייצא כאילו יצאה משלחת מהגדה המערבית.

אני מקבלת את זה.

רה"מ הנב"ג. מאיר:

השר ז. שרף:

אין אנחנו צריכים לקבל החלטה, יש קונסנזוס בענין זה.

השר ש. הלל:

יש דרך רגילה לערבים לצאת מהארץ.

רה"מ הנב"ג. מאיר:

בענין הקונסולים אנחנו צריכים למצוא דרך להבהיר להם בכלל מה מותר להם.

השר ס. דיין:

איפה שם-טוב עם כל "הסחלות" שלו ? כולם צריכים לחלות ורק לא הקונסולים ?

השר ז. שם-טוב:

הם קבלו חיסונים.

רה"מ הנב"ג. מאיר:

גם בענין שביתת הסחר ושביתת הלוסדנים, בסדרה שאין זה בא להפך את הסדר הטוב,

אין להתנגד.

השר ש. הלל:

גם בנצרת ?

רה"מ הנב"ג. מאיר:

צריכה להיות שמירה. אם הם רוצים לסגור חנויות ליום אחד - יסגרו.

סגן רה"מ י. אלון:

לגבי ערביי ישראל, הדאגה שלי ביחס לבתי הספר, כי הם עלולים להעמיד אותנו בפני

עובדה שלא יבואו ללמוד.



29.9.70 - טו/תשל

ד"ר מ' הגב' ג. סאיר: כמה ימים לא יבואו ללמוד? אם עד אחרי

החלופיה, יום אחד, אין זה נורא. אם

ארבעים יום - זה ענין אחר.

סגן ד"ר מ' י. אלון: אני מציע להתעלם מזה אם ביום החלופיה

לא יבואו ללמוד.

השנה

בראש השנה כל בתי הספר סגורים.

השר ח. גבתי: